

QON ZARDOBI O'RNIGA QO'LLANUVCHI DORI VOSITALARI

Tashev Baxtiyor Yuldashbayevich

Musinjonova Ganjina San'atjonovna

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi

Annotatsiya: Ushbu maqola qon zardobi o'rniga qo'llanuvchi dori vositalari ularni olish usullari, tibbiyotda qo'llanilish sohalariga mo'ljallangan.

Abstract: This article is intended for use in medicine as a substitute for blood serum, methods of obtaining them, and areas of application in medicine.

Odam qon plazmasining hajmi 55-60% ni tashkil etadi. Qon plazmasini shaklli elementlaridan ajratish uchun maxsus qonni ivishdan saqlovchi moddalar qo'shish yo'li bilan olingan qonni sentrifugalanadi. U og'ir bo'lgani uchun probirka tubiga eritrotsitlar cho'kadi, uning ustiga oq tusli leykotsitlar („leykon“-rangsiz), so'ngra yaltiroq ko'rinishli qon plastinkasidan trombotsitlar cho'kadi. Shaklli elementlar ustida suyuq rangsiz yoki sarg'ich tusli qavat plazma ajraladi. Qon plazmasi (qon zardobi) qonning suyuq qismi bo'lib, u murakkab aralashma.

Odam organizmidagi plazmada temirning miqdoriy jihatdan eng ko'p sutkalik almashinishi, eritron bilan fagotsitlovchi makrofaglar sistemasi orasida amalga oshadi. Transferrin (Tf) temir uchun yuqori spetsifik transport oqsili bo'lib hisoblanib, ushbu biometalning absorbsiya sayti bilan eritropoez temirga muxtoj va temir tarkibli oqsil hamda ferment zahirasi hisoblanadi. Transferrin sintezi jigarda amalga oshadi va jigarning funksional faoliyatiga bog'liq bo'ladi. Temir konsentratsiyasining kamayib ketishi gepatotsitda transferrin sintezini tezlashtiradi va u markaziy ferrokinetika aqidasiga asosan temir almashinish patologiyasiga asoslanadi [5]. Oziq-ovqat mahsulotlaridan yoki medikamentoz preparatlaridan organizmga tushadigan temir ingichka ichak shilliq qavatining epitelial xujayralarida so'riladi va undan so'ng transferrin qayta taqsimlanishga duchor bo'lib, absorbsiyalangan joyidan ishlatiladigan va zahira saqlanadigan (suyak ko'migi, jigar, taloq) joyga qayta taqsimlanadi. Taloqda, jigarda va suyak ko'migida eritrotsitlar parchalangach, temir gemdan ozod bo'lib, transferrin bilan qayta bog'lanadi va suyak ko'migida gemoglobin sintezi uchun ishlatiladi, temirning bir qismi esa ferritin va gemosiderin tarkibida to'planadi. Nazariy jihatdan transferrinning izoshakllari to'rt xil: temir bilan to'liq to'yingan Tfdiferritransferrin, qisman to'yingan Tf-monoferritransferrin bo'lib, u esa o'z navbatida yana ikki xil, birida – temir oqsilning N-uchida joylashgan va ikkinchisida esa C-uchida joylashgan bo'lishi mumkin. Ikkalasi ham apotransferrin oqsili temir bilan to'yinmagan bo'ladi [3, 4]. Oxirgi yillarda transferrini aniqlash uchun tashxis vositalar sifatida patalogiyaning informatik nishon sifatida zardob transferrinning umumiy miqdori va molekulyar

izoshakllarini aniqlashda ham ishlatilmoqda. Ayrim manbalarda ko'rsatilishicha, qon zardobidagi izotransferrin spektrining miqdoriy tahlili, ya'ni zardobdagi izotransferrin spektrining to'yinmagan temir izoshakllari transferrin-apotransferrin fonida ko'payish tomoniga siljishi, organizmdagi nisbiy stabil umumiy transferrin tarkibida latent temir tanqisligi rivojlanib borayotganligidan darak beradi. Uning erta aniqlanishi amaliy tibbiyot uchun favqulodda muhim hisoblanadi. Shunday qilib, temir bog'lovchi yoki tashuvchi transferrin oqsillarining ferrokinetika jarayonidagi fiziologik roli to'g'risida hozirgi zamon ma'lumotlari hisobga olinadigan bo'lsa, ushbu metalloproteid tashxis xizmati bo'yicha ham, farmindustriyadagi kelajagi porloq preparat sifatida ham, shuningdek ishlab chiqarishda har xil tashxis test-sistemalarning ingredientlari sifatida ham va hatto temir almashinish test-tizimlarning patologiyasini aniqlashda ham muhim ahamiyat kasb etadi.

Qon zardobi o'rniga qo'llanuvchi dori vositalariga; Albumin-biofarmani misol qilishimiz mumkin. Bu faol modda 1 shishasi o'z ichiga oladi: faol modda: albumin miqdori kamida 95% bo'lgan donor qon plazmasining albumin fraktsiyasining suvli eritmasi; yordamchi modda: natriy kaprilat 1 g protein uchun 30 mg.

Oddiy sharoitlarda albuminning o'rtacha yarimparchalanish davri taxminan 19 kunning tashkil qiladi. Sintez va parchalanish o'rtasidagi muvozanat odatda qayta aloqani tartibga solish orqali erishiladi. Eliminatsiya asosan lizosomal proteazalarning faolligi tufayli hujayra ichida sodir bo'ladi. In'ektsiya qilingan albuminning 10% dan kamrog'i infuziondan keyingi dastlabki 2 soat ichida tomir ichidagi bo'limni tark etadi. Infuziyaning plazma hajmiga ta'sirida sezilarli darajada farqlanadi. Ba'zi bemorlarda plazma hajmining oshishi bir necha soat davom etishi mumkin. Biroq, og'ir bemorlarda qon tomir bo'shlig'idan albumin chiqarish tezligini oldindan aytib bo'lmaydi.

Albumin -Biofarm vena ichiga tomchilab yoki bolus orqali kattalar va bolalarga yuboriladi. Qon plazmasidagi albumin kontsentratsiyasini kuzatish va gemodinamik parametrlarni kuzatish tavsiya etiladi. Infuzion tezligi bemorning ahvoli va ko'rsatmalariga moslashtirilishi kerak. Plazma almashinuvi transfüzyonu paytida infuziya tezligi yuqoriroq bo'lishi mumkin va olib tashlash tezligiga mos kelishi kerak. Albumin-Biofarm 10% eritma uchun daqiqada 50-60 tomchidan ko'p bo'lmagan 5 ml / min tezlikda va 1-2 ml daqiqagacha yoki 20% uchun 40 tomchidan ko'p bo'lmagan miqdorda tomir ichiga yuboriladi. yechim. Maksimal qabul qilish vaqti - 3 soat. Katta hajmda qo'llanganda, Albumin-Biopharma ishlatishdan oldin xona haroratiga yoki tana haroratiga qizdirilishi kerak. Foydalanishga tayyorgarlik Shishani ochishdan oldin qopqoqning yuqori qismini tegishli antiseptik bo'lgan tampon bilan artib oling. Albumin-Biopharma 10, 20% eritmasini quyishdan oldin shifokor qattiq zarrachalar va rang o'zgarishlari mavjudligi uchun preparatni va uni o'z ichiga olgan idishlarni vizual tekshirishi kerak. Preparat vizual ravishda shaffof bo'lishi kerak va suspenziya yoki cho'kma bo'lmasligi kerak. Dori mahkamligi va

yopilishi ta'minlangan, shishalarda yoriqlar bo'lmasa va yorlig'i buzilmagan bo'lsa, foydalanish uchun yaroqli hisoblanadi. Vizual tekshiruv natijalari va yorliq ma'lumotlari (dori nomi, ishlab chiqaruvchi, partiya raqami) kasallik tarixida qayd etiladi. Preparatning maksimal yagona dozasi albumin eritmasining konsentratsiyasiga, bemorning dastlabki holatiga va yoshiga bog'liq. Albumin-Biopharma 10% eritmalari 1-2 ml/kg yoki 200-300 ml dozada yuboriladi, bu doza har kuni yoki har kuni, ta'siri sezilmaguncha, kerak bo'lganda, dozada yuboriladi. 10% li eritmani 500 ml gacha oshirish mumkin. 20% Albumin-Biopharma eritmasining maksimal yagona dozasi 100 ml bilan cheklanishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <https://liki.uz/>